

NACIONALINIS MAISTO IR VETERINARIJOS
RIZIKOS VERTINIMO INSTITUTAS (NMVRVI)

NATIONAL FOOD AND VETERINARY
RISK ASSESSMENT INSTITUTE (NFVRAI)

J. Kairiūkščio g. 10, LT-08409 Vilnius
Tel. (8 5) 278 0470, faks. (8 5) 278 0471

El. paštas info@nmvrvi.lt
www.nmvrvi.lt

 @nmvrvi

 efsa **FOCAL POINT**
European Food Safety Authority

Leidinyš išleistas „EFSA Focal Point“ lėšomis.

**NACIONALINIS MAISTO
IR VETERINARIJOS
RIZIKOS VERTINIMO
INSTITUTAS**
**NATIONAL FOOD
AND VETERINARY RISK
ASSESSMENT INSTITUTE
OF LITHUANIA**

SVEIKAS GYVŪNAS · SAUGUS MAISTAS · SVEIKAS ŽMOGUS
HEALTHY ANIMAL · SAFE FOOD · HEALTHY HUMAN

KAS MES ESAME

Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas (toliau – Institutas) yra valstybės įstaiga, kurioje atliekamas rizikos vertinimas, vykdoma mokslinė veikla, teikiama mokslinė ir techninė pagalba maisto saugos ir kokybės, pašarų saugos bei gyvūnų sveikatos srityse.

Instituto laboratorija yra Lietuvos Respublikos kontrolinė (referentinė) laboratorija, kurioje atliekami gyvūnų ligų diagnostikos ir maisto saugos tyrimai. Per metus atliekama apie 1 mln. laboratorinių tyrimų.

WHO WE ARE

The National Food and Veterinary Risk Assessment Institute of Lithuania (hereinafter “Institute”) carries out risk assessment and scientific activities, and provides scientific and technical assistance in the fields of food safety and quality, feed safety, and animal health.

The Institute’s laboratory is a reference laboratory of the Republic of Lithuania in the areas of animal health and food safety. About one million laboratory tests are carried out every year.

MISIJA

Mūsų misija – saugoti žmonių ir gyvūnų sveikatą. Dirbdami vadovaujamės Vienos sveikatos principu: SVEIKAS GYVŪNAS + SAUGUS MAISTAS = SVEIKAS ŽMOGUS.

MŪSŲ STIPRYBĖS

- aukštos profesinės kompetencijos specialistai;
- ilgametė patirtis;
- tarptautinis pripažinimas ir akreditacija;
- moderni mokslinė ir techninė bazė.

MISSION

Our mission – to safeguard human and animal health. In our work, we follow the One Health approach: HEALTHY ANIMAL + SAFE FOOD = HEALTHY HUMAN.

OUR STRENGTHS

- specialists with high professional competence;
- a long-standing experience;
- international recognition and accreditation;
- a modern scientific and technical basis.

VEIKLOS SRITYS

- maisto produktų, mitybos, zoonozijų, gyvūnų ligų ir gerovės, pašarų rizikos vertinimas, mokslinė ir techninė pagalba kompetentingoms institucijoms;
- maisto produktų, zoonozijų, gyvūnų ligų ir pašarų laboratoriniai tyrimai, nacionalinių referentinių laboratorijų veikla;
- mokslinė veikla.

VEIKLOS OBJEKTAI

- laukiniai ir naminiai gyvūnai;
- augalinės ir gyvūninės kilmės maisto produktai, maisto žaliavos;
- geriamasis vanduo;
- pašarai ir pašarų žaliavos;
- aplinka.

FIELDS OF ACTIVITIES

- risk assessment of foodstuffs, nutrition, zoonoses, animal diseases and animal welfare, and feed risk; scientific and technical assistance to competent authorities;
- laboratory tests of foodstuffs, zoonoses, and animal diseases and feed, as well as the activities of national reference laboratories;
- scientific activities.

SUBJECTS OF ACTIVITIES

- wild and domestic animals;
- foodstuffs and foodstuffs raw materials of plant and animal origin;
- drinking water;
- feed and feed raw materials;
- the environment.

AKREDITACIJA

- ISO/IEC 17025 (nuo 2015 m. – Nacionalinis akreditacijos biuras);
- ISO/IEC 17025 (nuo 2000 iki 2015 m. – DAkKS, Vokietija);

- daugiau nei 400 akredituotų tyrimų metodų;
- lanksti akreditavimo sritis (nuo 2018 m.);
- tarptautinės laboratorijų akreditacijos organizacijos ženklas ILAC-MRA (nuo 2018 m.) – tyrimų rezultatai pripažįstami ne tik ES, bet ir daugelyje kitų šalių.

FAKTAI IR SKAIČIAI

- Institute dirba apie 300 darbuotojų (iš jų apie 100 teritoriniuose skyriuose): chemikai, veterinarijos gydytojai, biologai, inžinieriai, visuomenės sveikatos specialistai ir kitų profesijų atstovai. 12 darbuotojų turi mokslo laipsnius (2019 m.).
- Institutas yra nacionalinė referentinė laboratorija 40-yje maisto, pašarų bei gyvūnų sveikatos sričių.
- Per metus Institute atliekama apie 1 mln. tyrimų (cheminių, mikrobi-

- ologinių, molekulinų, serologinių, bakteriologinių ir pan.).
- Akredituota daugiau nei 400 tyrimų metodų.
- Per metus pateikiama daugiau nei 50 mokliškai pagrįstų nuomonių bei rizikos vertinimų.
- Kasmet Institutas suteikia paslaugas apie 6000 verslo įmonių.
- Kasmet Institute mokosi apie 50 specialistų iš trečiųjų šalių, apsilanko daugiau nei 50 delegacijų iš Lietuvos ir užsienio valstybių.

ACCREDITATION

- ISO/IEC 17025 (from 2015 – the Lithuanian National Accreditation Bureau);
- ISO/IEC 17025 (since 2000 until 2015 – DAkKS, Germany);

- more than 400 accredited test methods;
- a flexible accreditation scope (from 2018);
- the ILAC-MRA mark (from 2018) – the results of tests are recognised not only in EU, but also in many other countries.

FACTS AND FIGURES

- About 300 employees work at the Institute (of which about 100 at regional branches): chemists, veterinarians, biologists, engineers, public health specialists, and representatives of other professions. 12 employees have academic degrees (2019).
- The Institute is a National Reference Laboratory in 40 fields of food, feed, and animal health.
- About one million tests (chemical,

- microbiological, molecular, serological, bacteriological, etc.) are carried out at the Institute per year.
- More than 400 test methods have been accredited.
- Over 50 scientific opinions and risk assessments are presented every year.
- Each year, the Institute services about 6,000 business enterprises.
- About 50 specialists from third countries study at the Institute and more than 50 delegations from Lithuania and foreign countries visit it every year.

ISTORIJA

1945 m. Vilniuje įsteigta Respublikinė veterinarijos diagnostinė laboratorija. Laboratorijoje buvo atliekami pasiutligės, bruceliozės, raudonligės, juodligės, tuberkuliozės, taip pat mėsos mikroskopiniai tyrimai. Vėliau laboratorija pervadinta Respublikine veterinarijos laboratorija (RVL), 1970 m. laboratorijoje įkurtas Maisto produktų veterinarinės sanitarinės ekspertizės skyrius – tai buvo maisto produktų tyrimų plėtros pradžia. 1983 m. RVL persikėlė į dabartinį specialiai laboratorijai pastatytą pastatą, esantį J. Kairiūkčio g. 10. 1994 m. RVL reorganizuota į Nacionalinę veterinarijos laboratoriją (NVL). Įgyvendinant ES maisto kontrolės principą „Nuo lauko iki stalo“ NVL veiklos bei tyrimų spektras buvo toliau plečiamas ir 2008 m. jos vietoje buvo įsteigtas Nacionalinis maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo institutas.

HISTORY

The Republican Veterinary Diagnostic Laboratory was established in Vilnius in 1945. It carried out investigations of rabies, brucellosis, erysipelas, anthrax, tuberculosis, as well as meat microscopy. Later the Laboratory was renamed as the Republican Veterinary Laboratory (RVL); in 1970, the Department of Veterinary Sanitary Expertise of Foodstuffs was set up in the Laboratory, which marked the beginning of the

development of food research. In 1983, the RVL moved to the present building built specifically for the Laboratory, located at 10 J. Kairiūkčio Street. In 1994, the RVL was reorganised into the National Veterinary Laboratory (NVL). Implementing the EU food control principle “from farm to fork”, the NVL kept expanding the range of its activities and research, establishing in its stead, the National Food and Veterinary Risk Assessment Institute in 2008.

DIRBAME KARTU, KAD MAISTAS BŪTŲ SAUGUS

Institutas glaudžiai bendradarbiauja su daugiau nei 15 rizikos vertinimo, tyrimų, mokslo ir mokymo institucijų bei organizacijų.

EUROPOS MAISTO SAUGOS TARNYBA (EFSA)

EFSA – 2002 m. įsteigta nepriklausoma organizacija, teikianti mokslines konsultacijas ir rizikos vertinimą visais tiesiogini ar netiesiogini poveikį maisto saugai turinčiais klausimais.

EFSA atliekamas rizikos vertinimas, mokslinių duomenų rinkimas ir analizavimas, išskylančių rizikos veiksnių nustatymas bei reguliavimas, mokslinė pagalba suteikia Europos Komisijai mokslinį pagrindą rizikai valdyti, strateginėms teisės aktų priemonėms, reikalingoms vartotojų apsaugai užtikrinti, nustatyti. Būdamas nepriklausoma rizikos vertinimo institucija, EFSA rengia mokslines nuomones ir dalyvauja kuriant Europos Sąjungos politiką maisto ir pašarų saugos, mitybos, gyvūnų sveikatos ir gerovės, augalų apsaugos ir augalų sveikatos srityse. Ši organizacija teikia mokslinę nuomonę

dėl maisto priedų, pesticidų naudojimo, nanotechnologijų, gyvūnų klonavimo, genetiškai modifikuotų organizmų ir kitais aktualiais klausimais.

Institutas kaip rizikos vertinimo institucija Lietuvoje glaudžiai bendradarbiauja su EFSA ir aktyviai dalyvauja EFSA nuolatinio atstovo Lietuvoje veikloje. Instituto specialistai yra EFSA mokslinių tinklų nariai, dalyvauja bendruose tarptautiniuose projektuose, keičiasi moksline informacija. Institutas, naudodamasis technologinėmis sąsajomis, teikia EFSA zoonozijų, per maistą plintančių ligų protrūkių, pesticidų liekanų, cheminių teršalų, atsparumo antimikrobinėms medžiagoms, veterinarinių vaistų liekanų, gyvūnų užkrečiamųjų ligų ir kt. tyrimų duomenis.

WORKING TOGETHER FOR SAFER FOOD

The Institute closely cooperates with more than 15 risk assessment, research, scientific, and educational institutions and organisations.

THE EUROPEAN FOOD SAFETY AUTHORITY (EFSA)

The EFSA is an independent authority set up in 2002 which provides scientific guidance and risk assessment in all issues having a direct or indirect impact on food safety.

Risk assessment, collection and analysis of scientific data, identification and regulation of emerging risk factors, and scientific assistance by the EFSA provide a scientific basis for the European Commission to manage risks, and adopt strategic legislative instruments to ensure necessary consumer protection. As an independent risk assessment institution, the EFSA provides scientific opinions and participates in the shaping of the European Union policies related to food and feed safety, nutrition, animal health and welfare, plant protection and plant health. This authority prepares scientific opinions

concerning the use of food supplements, pesticides, and nanotechnologies, animal cloning, genetically modified organisms, and on other pressing issues.

As an institution engaged in risk assessment in Lithuania, the Institute closely cooperates with the EFSA and takes an active part in the activities of the EFSA's Focal Point in Lithuania. The Institute's specialists are members of the EFSA's Scientific Networks, participate in common international projects, and exchange scientific information. Using a data collection interface, the Institute provides to the EFSA test data on zoonoses, food-borne outbreaks, pesticide residues, chemical contaminants and additives, residues of veterinary medicinal products, antimicrobial resistance, animal contagious diseases, etc.

RIZIKOS VERTINIMAS

Atliekant rizikos vertinimą maisto ir veterinarijos srityse, Institute remiamasi laboratorinių tyrimų išvadomis, mokslininkų nuomonėmis, moksline rizikos analize. Atsižvelgus į Institute atliktų tyrimų rezultatus, per metus išvengiama daugiau nei 1000 tonų nesaugių maisto produktų, maisto žaliavų, pašarų ir kt. produkcijos patekimo į Lietuvos rinką.

- Maisto ir mitybos rizikos vertinimas – cheminės ir mikrobinės maisto produktų taršos, maisto priedų ir maisto papildų, genetiškai modifikuotų organizmų, mitybos rizikos vertinimas, per maistą plintančių žmonėms pavojingų ligų sukėlėjų epidemiologinė analizė.
- Veterinarijos rizikos vertinimas – kenksmingų ir nepageidaujamų medžiagų liekanų gyvūninės kilmės produktuose ir pašaruose, pašarų ir jų priedų bei papildų mikrobinės taršos, genetiškai modifikuotų organizmų, gyvūnų laikymo ir transportavimo rizikos vertinimas, gyvūnų ligų ir zoonozių sukėlėjų epidemiologinė analizė.
- Mokslinės informacijos ir mokslinės bei techninės pagalbos teikimas kompetentingoms institucijoms.
- Vartotojų švietimas ir informavimas.

RISK ASSESSMENT

Risk assessment activities performed by the Institute in the fields of food, nutrition and animal health are based on the findings of laboratory tests, scientific opinions, and scientific risk analysis. Taking into account the results of tests carried out at the Institute, more than 1,000 tons of unsafe food, food raw materials, feed, and other products accessing Lithuania's market are avoided annually.

- Food risk assessment includes the assessment of risk in the areas of chemical and microbiological contamination of food, food additives and supplements, genetically modified organisms (GMO), and nutrition; epidemiological analysis of food-borne outbreaks and zoonotic agents.

- Veterinary risk assessment includes the assessment of risk in the areas of animal health and welfare; residues of veterinary medicines and contaminants in animals and foodstuffs of animal origin; feeds and their additives and supplements; GMO; epidemiological analysis of the agents of animal diseases and zoonotic agents.
- Provision of scientific information and of scientific and technical assistance to competent authorities.
- Consumer information and education.

LABORATORINĖ VEIKLA

- Institute vykdomos nacionalinių referentinių laboratorijų funkcijos 40-yje maisto, pašarų bei gyvūnų sveikatos sričių, dalyvaujama tarptautiniame referentinių laboratorijų tinklo veikloje, tarplaboratorinių palyginimų ir tyrimų kokybės tikrinimų programose;
- Instituto laboratorijoje atliekami:
  - maisto ir maisto žaliavų, gėrimų, vandens, aplinkos bei pašarų mėginių cheminiai (pesticidų likučių, veterinarinių vaistų, hormonų, mikotoksinų, sunkiųjų metalų, dioksinų, furanų ir dioksino tipo PCB, daugiaciklių aromatinių angliavandenilių, maisto produktų sudėties, maistingumo ir kt.) mikrobiologiniai, parazitologiniai, jusliniai, radiologiniai, genetiškai

- modifikuotų organizmų, molekulinės biologijos ir kiti tyrimai;
- laukinių ir naminių gyvūnų sveikatos, užkrečiamųjų gyvūnų ligų diagnostikos bakteriologiniai, parazitologiniai, serologiniai, virusologiniai, pataloginiai anatomiciniai ir histologiniai, molekulinės biologijos ir kiti tyrimai;
- vykdomos valstybinės maisto ir veterinarijos tyrimų programos;
- atliekami verslo subjektų savikontrolės ir kiti užsakovų tyrimai;
- rengiamos maisto produktų ir jų žaliavų, pašarų laboratorinių tyrimų rezultatų vertinimo išvados, atliekama duomenų analizė, kompetentingoms institucijoms teikiami tyrimų duomenys.

LABORATORY ACTIVITIES

- The Institute is a designated National Reference Laboratory (NRL) in 40 fields of food, feed, and animal diseases; it takes part in the activities of the international network of reference laboratories and interlaboratory comparison and proficiency testing programmes.
- The Institute's laboratory:
  - performs chemical (residues of pesticides, veterinary medicines, hormones, mycotoxins, heavy metals, dioxins, furans and dioxin-like PCBs, PAHs; foodstuff composition, nutrition value, etc.), microbiological, parasitological, sensory, radiological, GMO, molecular and other tests of samples of food and food raw material, drinks, water, feeds, and the environment;
  - conducts bacteriological, parasitological, serological, virological, molecular biology, post-mortem and histological diagnostic tests of animal contagious diseases and other tests of wild and domestic animal health;
  - carries out official food and veterinary monitoring programmes;
  - conducts self-control tests for business agents and other tests for customers;
  - prepares conclusions with the assessment of the results of laboratory tests, performs data analysis, and presents test data to competent authorities.

MOKSLINĖ VEIKLA

Instituto mokslininkai kasmet publikuoja mokslinių straipsnių, vykdo mokslinį bendradarbiavimą, vadovauja studentų darbams. Mokslinė veikla – tai parama Instituto veiklai naujausiomis mokslo ir praktikos žiniomis, galimybė naujausias mokslines žinias pritaikyti visoje maisto saugos ir veterinarinės kontrolės grandinėje.

SCIENTIFIC ACTIVITIES

The scientists of the Institute publish scientific articles and publications on an annual basis, are engaged in scientific cooperation, and guide students in their work. Scientific activities include support of the Institute in its activities through up-to-date scientific and practical knowledge and also through the possibility to adapt the latest scientific knowledge throughout the food safety and veterinary control chain.

EFSA MOKSLINIAI TINKLAI, ATSTOVAUJAMI INSTITUTO EKSPERTŲ

EFSA'S SCIENTIFIC NETWORKS REPRESENTED BY INSTITUTE'S EXPERTS

**NACIONALINIS MAISTO
IR VETERINARIJOS RIZIKOS
VERTINIMO INSTITUTAS (NMVRVI)**

**NATIONAL FOOD AND
VETERINARY RISK ASSESSMENT
INSTITUTE (NFVRAI)**

J. Kairiūkščio g. 10, LT-08409 Vilnius. Tel.: (8 5) 278 0470, faks.: (8 5) 278 0471
el. p.: info@nmvrvi.lt, www.nmvrvi.lt

Teritoriniai Nacionalinio maisto ir veterinarijos rizikos vertinimo instituto skyriai
Territorial Branches of the National Food and Veterinary Risk Assessment Institute

Kauno teritorinis skyrius / Kaunas territorial branch

Tilžės g. 18, LT-47181 Kaunas, tel. (8 37) 260 200
el. p.: kauno.sk@nmvrvi.lt

Klaipėdos teritorinis skyrius / Klaipėda territorial branch

Kretingos g. 62, LT-92325 Klaipėda, tel. (8 46) 401 355
el. p.: klaipedos.sk@nmvrvi.lt

Panevėžio teritorinis skyrius / Panevėžys territorial branch

Veterinarijos g. 2, Pažagienių k., LT-36222 Panevėžio r., tel. (8 45) 551 395
el. p.: panevezio.sk@nmvrvi.lt

Šiaulių teritorinis skyrius / Šiauliai territorial branch

Ragainės g. 80, LT-78109 Šiauliai, tel. (8 41) 540 731
el. p.: siauliu.sk@nmvrvi.lt

Telšių teritorinis skyrius / Telšiai territorial branch

Luokės g. 99, Paežerės k., LT-88400 Telšių r., tel. (8 444) 78 717
el. p.: telsiu.sk@nmvrvi.lt